

Høringssvar til Lokalplan 478 og miljørapport Miljøvurdering af forslag til lokalplan 478 for Generationernes Kvarter fra Danmarks Naturfredningsforening Hillerød.

Generelle bemærkninger

Med lokalplanen inddrages endnu et stort stykke åbent land til bymæssig bebyggelse og mere landzone er flyttet til byzone. Området rummer naturværdier i form af beskyttede naturområder og beskyttede arter og dermed også store potentielle naturværdier. Det er en stor bekymring hos DN Hillerød om det reelt kan lykkes at beskytte de eksisterende naturværdier i området med det omfattende byggeri og de foreslåede afværgeforanstaltninger. Byggeperioden og efterfølgende slitage og forstyrrelse fra de mange beboere vil uundgåeligt have en stor påvirkning på naturområderne og de arter, der er tilknyttet området.

Lokalplanområdet er udpeget som oversvømmelsesområde (side 133), så man vil altså bygge i et potentielt oversvømmelsesområde. Især de områder, hvor man vil lægge boligerne i første omgang (delområde 1 og 2) ser mest våde ud. Derfor skal boligerne placeres på holme, der hæves ca. 1 m over terræn.

Hvis dette forudsætter tilførsel af jord til området, skal DN Hillerød opfordre til at Hillerød Kommune gennem effektiv kontrol sikrer sig at det er ren jord der tilføres.

Lokalplanområdet er beliggende inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). **Det er DN Hillerøds forslag at man forbyder brug af pesticider i området også på stier og haver for at sikre drikkevandet, padderne, naturområderne og søerne.**

Det er en lokalplan med mange gode intentioner i forhold til de mange meget intensivt bebyggede områder, der hidtil er planlagt placeret i Favrholm-området og dermed et langt mere attraktivt boligområde. Fx udlæg af større grønne områder og forsøg på at bevare naturværdierne, begrænset byggetæthed og byggehøjde, valg af byggematerialer som træ, grønne tage, DGNB-certificering, håndtering af regnvand på arealerne og delvis genanvendelse, mulighed for, men desværre ikke krav om at integrere solceller i byggeriet mv.

Hvordan vil byråd og forvaltning sikre sig at de positive tiltag bliver fulgt op i selve byggeriet? Desværre ses ofte planer med gode overvejelser og så ender det i virkeligheden efter besparelser på byggeriet og omgivelserne mv. et ganske andet og mindre positivt sted.

Hillerød kommune har valgt at anvende biofaktor som redskab til beskrivelse af områdets fremtidige status sammenholdt med situationen før byggeri og anlæg. Det er en upræcis metode som ikke beskriver kvaliteten af det grønne men groft sagt mere forholdet mellem sten og beton og det grønne. Når udgangspunktet som her primært er opdyrket mark kan der relativt nemt opnås forbedringer i biofaktor. Da metoden ikke tager hensyn til kvaliteten af det grønne og hvilke arter, der findes, konkluderer kommunen da også at det er mere hensigtsmæssigt at prioritere at bevare, etablere eller forbedre levesteder til beskyttede, truede arter samt bilag IV-arter. DN opfordrer til at kommunen fremover anvender nogle af de nyere metoder til at følge udviklingen i naturkvaliteten i byområder, som fx UrbanBioScore.

En del af startredegørelsen er ikke med i lokalplanen, delområde 3 og 4 (Rekahusene) er udeladt, og delområde 6 og 7 lægges ud til midlertidigt rekreativt område. På borgermødet blev der udtrykt stor og meget forståelig bekymring over tilkørsel via Salpetermosevej til den fremtidige bebyggelse af delområde 3. Ligeledes kan udnyttelsen af området stige markant hvis det senere vælges at bebygge de midlertidigt rekreative områder. Kvarterets grønne præg kan i højere grad sikres ved at lade de midlertidige områder overgå til at være permanent rekreative arealer og derved også aflaste brugen af de naturprægede områder, således at boldspil, legepladser mv. placeres væk fra naturområderne.

Delområde 5, som er planlagt til at indeholde plejehjem, ældreboliger, daginstitution mm, er der ikke mange detaljer om, men den overordnede ramme er sat. Det er jo Hillerød Kommune, der er bygherre, men bortset fra lidt kortfattet beskrivelse og situationsplanen s. 79, er der ikke meget om, hvordan de tænker udformningen af dette område. Mere kom frem på borgermødet og der er planlagt et to etages træbyggeri med fælles pladser og stiforbindelser og adgangsbroer, samt en række fælles faciliteter. Dog må det frygtes at beboerne, især de ældre bliver isolerede i området, som pt. Ikke rummer nogle planlagte indkøbsmuligheder udover en planlagt cafe og heller ikke offentlige transportmuligheder til Favrholm station og Hillerød Bycenter.

På borgermødet den 27.marts kom det frem at man ikke havde indtænkt ungdoms- eller studieboliger. Såfremt områdets ambition skal leve op til kvarterets navne bør det overvejes at tænke ungdomsboliger ind, til en leje der matcher studerendes og lærlinges økonomi.

Øget trafik og manglende inddragelse af kollektiv transport.

Det øgede byggeri vil yderligere fremme trængslen i og omkring Hillerød By. Det er derfor fra start vigtigt, at der er etableret gode og sikre gang-og cykelstier, som kan forbinde området med skoler, Hillerød By samt Favrholm Station. Det er ikke stiforbindelser, som beboerne kan vente på, som det er set mange andre steder i kommunen.

Hvis man vil sikre at beboerne ikke alene skal være afhængige af private biler, skal der også etableres gode muligheder for at benytte offentlig trafik til Hillerød By og Favrholm Station. En bus evt. en shuttlebus til betjening af området til og fra Favrholm Station er en nødvendighed for ikke at isolere beboerne i området og bidrage til målsætningen om at den kollektive trafik skal være første valg.

Natur, beskyttede arter og økologisk sammenhæng

Området rummer ganske betydelige naturværdier med flere beskyttede naturområder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 sø, mose og eng. Desuden er området levested eller yngle- og fourageringsområde for beskyttede såkaldte bilag IV arter spidssnudet frø, stor vandsalamander og fem flagermusarter.

Det fremgår af miljøvurderingsrapporten, at selv om "bygherre Generationernes Kvarter ApS har udviklet en byggeplan, hvor de beskyttede arealer ikke påvirkes direkte, forringes værdien af potentielle levesteder for to bilag IV-padder alligevel, da byggeriet inddrager jord til bebyggelse og bygningerne og den nye stamvej vil fungere som en barriere i landskabet. Faunaen i området (herunder også bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander) vil blive begrænset i deres spredning og benyttelse af områderne som fouragerings- og rasteområder. Anbefalingerne i det nedenstående er derfor med henblik på at forbedre de arealer, der ikke bebygges, så de kan fungere som opvejende tiltag for de gener byggeriet vil medføre og derved sikre den økologiske funktionalitet for bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander."

Flere af "Disse tiltag kræver dispensation fra Hillerød kommune (naturbeskyttelseslovens § 3). Forbedringerne er beskrevet i nærværende afsnit. Endvidere bør der ske sikring af fri passage mellem potentielle yngle- og rasteområder på matrikel 1as og Salpetermosen mod øst vurderes at kunne opretholde den økologiske funktionalitet for spidssnudet frø og stor vandsalamander i området under og efter byggeriet".

De anbefalede tiltag er følgende:

- Etablering af midlertidige paddehegn i byggefasen og senere permanente paddehegn, hvor der er vurderet størst risiko for påkørsel af padder ved indvandring til de bebyggede og befæstede arealer samt på hovedstier.
- Udpining af eksisterende græsarealer med slæt eller afgræsning med kvæg.
- Udsåning af hjemmehørende plantearter for at øge diversiteten og skabe levesteder for insekter.
- Det anbefales, at der udføres forskellige forbedrende tiltag i og umiddelbart omkring § 3-arealerne, så de forbedres som yngle- og fourageringslokaliteter for padderne, samt samlet set vil gavne både § 3-naturarealerne og paddebestandene i området. Tiltagene er yderligere specificeret i miljøvurderingsrapporten. a. Fjernelse af vegetationen både i og omkring søerne. b. Tynding af skovbevoksning omkring § 3-arealer. Ældre træer, træer med hulheder eller anden værdifuld struktur bevares i størst muligt omfang til gavn for padder og andre dyrearter. c. Afscrabning/afgravning af søbund så næringsstofferne/ophobet dynd fjernes d. Udfladning af søbredderne, så der sikres områder med lavt vand og gode muligheder for paddevandring til og fra vandhullet. e. Afscrabning af øverste jordlag af § 3-engen mod vest (kun de områder med mindst værdifuld vegetation), så den oprindelige frøbank kommer frem. f. Afscrabning af øverste jordlag i § 3-mosen, så der fjernes næringsstoffer/ophobet dynd og gives plads til flora, der er tilknyttet mose. g. Lokalisering og fjernelse af eventuelle markdræn i området så der kan genskabes en naturlig hydrologi hele området.
- Etablering af paddepassager ved grusstier, samt etablering af overvintringshabitater til padder.

- Bekæmpelse af invasive arter.
- Planlægning og etablering af afvandingsgrøft fra bebyggelse så den ikke skader § 3 områdernes vandkvalitet og paddelevesteder.
- Grusstier uden vintersaltning.
- Etablering af flagermusbokse eller huse, hvis lytning ved bygninger på relevant tidspunkt afslører at flagermus bruger bygningerne.

Ovenstående tiltag, som foreslås primært for at sikre områdets naturkvalitet og de arter som er tilknyttet området samt på sigt forbedre den, bør fremgå eksplicit af Hillerød Kommunes tilladelse til byggeriet i henhold til miljøvurderingsloven og/eller § 3 dispensationer. Der bør etableres et overvågningsprogram om indvirkning på de beskyttede naturområder og bilag IV-arter i overensstemmelse med miljøvurderingsloven bestemmelser, som sikrer at tiltagene har den ønskede effekt på især flagermus- og paddepopulationerne.

Det fremgår af lokalplanen s. 153 "Hillerød Kommune vurderer på den baggrund af skyggestudier og vurdering af ændret vandopland, at lokalplanen ingen påvirkning vil have på § 3-arealerne såfremt at vådområdernes hydrologi og naturtype sikres, der ikke etableres yderligere drænsystemer i området som kan afvande § 3-arealerne og der ikke tilføres vand til § 3-arealerne fra bebyggelsen, som kan forringe vandkvaliteten i vådområderne og ændre tilstanden i § 3 naturen." Hillerød Kommune bør sikre at vandkvaliteten i vådområderne er god også på sigt.

Der foreslås beplantninger i området med et godt udvalg af hjemmehørende træ- og buskarter. Det bør overvejes at eng- og overdrevsområder alternativt etableres med assisteret spredning ved hjælp af hø fra lokale lokaliteter for at introducere et artsrigt urtesamfund fra starten, da det ellers kan tage meget lang tid at etablere et sådant på tidligere marker og byggejord.

Det er positivt at områdets § 3 arealer søges bevaret, friholdes for stianlæg og omgives af bufferzoner og at der etableres mere natur i tilknytning til den eksisterende. Der er behov for at sikre en hensigtsmæssig forvaltning af den nyanlagte natur for at sikre at den udvikler sig med de ønskede kvaliteter, herunder fx høslæt eller græsning af eng- og overdrevsarealer. Det er områder som samtidig må forudses at få en intensiv rekreativ brug. Det bør derfor overvejes om der er behov for regulering af anvendelsen fx i fht. løsgående hunde, som er til stor gene for fuglelivet samt andre brugere. Det er foreslået af fremtidig drift skal forestås af en bydelsforening. DN tilbyder gerne en dialog med bydelsforeningen om fremtidig udvikling og pasning af naturområderne.

Hillerød Kommune bør overveje om dele af områderne bør tinglyses som eksisterende og som fremtidige § 3-naturområder for at sikre at områdets naturkvaliteter bevares fremover. Endvidere bør flere af tiltagene tinglyses for at sikre den fremtidige positive udvikling af området.

Padde og krybdyr

Det fremgår side 23 i miljøvurderingsrapporten, at "Ved undersøgelse af tidligere fund af spidssnudet frø i og omkring det undersøgte område, ses det på Figur 13, at arten er registreret (fra Arter.dk) på mange lokaliteter omkring Favrholm (særligt ved Salpetermosen øst for Favrholm). De fleste fund er dog registreret i 2011, og to fund er registreret senere (ét i 2014 og ét i 2018). Hoveddelen af fundene, er registreret af Hillerød Kommune i forbindelse med kommunale besigtigelser af § 3-beskyttede naturtyper i området, hvormed der blev fundet spidssnudet frø i den sammenhæng. Da det ikke tyder på, at der er lavet deciderede paddebesigtigelser her siden 2011 (naturdata, miljøportalen.dk), må det antages, at arten stadig findes i området, og der er værdifulde yngle- og rastehabitater for spidssnudet frø på Favrholm."

Videre fremgår det, at "Amphi Consult har på vegne af bygherre Generationernes Kvarter ApS udført feltbesigtigelse den 19. og 20. juli 2023 af matrikel 1as, 1k og 1n i lokalplanområdet. Amphi Consult har også på vegne af bygherre REKA Group Investment – Hillerød ApS udført feltbesigtigelse den 12. september 2023 på matrikel 1m i lokalplanområdet, hvilket ikke er inden for den relevante tidsperiode for overvågning af padder ifølge den tekniske anvisning (TA A17, Overvågning af padder, DCE, 2018). Resultaterne fra besigtigelsen for matrikel 1m tager derfor udgangspunkt i et forsigtighedsprincip, hvor det antages, at arterne har potentielle yngle- og rasteområder inden for matriklen."

Stor Vandsalamander er konstateret med to fund på Arter.dk.

DN Hillerød må på ovenstående baggrund udtrykke stor bekymring for om kvaliteten af de udførte paddeundersøgelser er tilstrækkelige og dækker lokalplanområdet godt nok både mht. areal og undersøgelsestidspunkter, så de giver et retvisende og opdateret billede af forekomsten af padder i området.

På side 44 står "Mod § 3-arealer kan der etableres padehegn, som i princippet vist på kortbilag F." Hvem og hvordan defineres behovet, så padderne er tilstrækkeligt beskyttede både i byggeperioden og efterfølgende. Hillerød kommunes naturafdeling bør præcist anvise, hvor disse hegn skal stå og føre tilsyn med at de opretholdes og ikke gror til eller går itu.

Det er positivt at regnvandsbassinerne udformes som naturlige søer og som mulige levesteder for padder. Det er yderst vigtigt at sikre at vandkvaliteten i disse søer bliver tilstrækkelig god til at sikre at padderne kan yngle der.

"Selvom de §3 beskyttede arealer ikke påvirkes direkte, vil værdien af potentielle levesteder for de to bilag IV-padder forringes som følge af byggeriet, da byggeriet inddrager jord til bebyggelse, herunder arealer som er vurderet som potentielt fouragerings- og rasteområde, samt at Roskildevej stamvej vil fungere som en barriere i landskabet, som kan begrænse deres spredning og benyttelse af områderne som fouragerings- og rasteområde. Miljørapporten indeholder derfor anbefalinger af afværgeforanstaltninger som skal etableres i forbindelse med de konkrete projekter, som skal sikre at den økologiske funktionalitet for spidssnudet frø og stor vandsalamander fortsat er opretholdt på samme niveau. Afværgetiltagene indebærer etablering af midlertidige og permanente padehegn som skal sikre at padder ikke vandrer ind på arealerne

som skal bebygges, hverken under anlægs eller driftsfasen. Der skal etableres nord-sydgående paddetunneler, som skal sikre fortsat spredning af padder fra § 3 arealerne i lokalplanområdet til den sydlige grønne kile og § 3 områderne i erhvervsområdet. Derudover skal eksisterende arealer, både de § 3-beskyttede og de øvrige grønne arealer forbedres, så de forbedres som yngle- og rasteområde, samt fourageringsområde for padderne. Dette indebærer bl.a. udpining af eksisterende Side 147 Lokalplan 478 græsarealer, oprensning, tynding af eksisterende bevoksning, engskrab og udfladning af søbredder indenfor § 3 beskyttede eng, mose og sø, etablering af overvintringshabitater og bekæmpelse af invasive arter på arealerne.”

”Hillerød Kommune vurderer på den baggrund, at lokalplanen vil have en ingen påvirkning på bilag IV-padderne som potentielt yngler og raster i lokalplanområdet såfremt de anbefalede tiltag indgår i de konkrete projekter.”

DN Hillerød vil gerne vide, hvordan Hillerød Kommune vil sikre sig at de anbefalede tiltag udføres på den anviste måde. Er det bygherre der skal udføre tiltagene? Vil Naturafdelingen efterfølgende skulle godkende udførslen af tiltagene og hvordan sikres de opretholdt på længere sigt? Bliver der etableret et overvågningsprogram for naturen i området? Er det den kommende bydelsforening, som skal sikre naturværdierne? Hvis ja, hvordan overdrages de nødvendige tiltag, som er en forudsætning for miljøvurderingstilladelsen, så til foreningen? Eller er det kommunens naturafdeling, som skal sikre områdets naturværdier fremover?

Det fremgår af side 145 i miljøvurderingsrapporten, at Hillerød Kommune vurderer, at hvis man i de nødvendige tilladelser, blot stiller krav om de foreslåede tiltag, er overvågning ikke nødvendig. DN Hillerød finder dette betænkeligt på grund af de beskyttede naturområder og forekomsten af bilag IV arter i området. Særligt må det fremhæves som væsentligt at søen karakteriseres som et nationalt interessant område for flagermus. **DN opfordrer kommunen til at overvåge udviklingen af naturområderne, af vandstand, vandkvalitet, variation i plantesamfundet og udviklingen i bestandene af bilag IV arterne padder og flagermus fx efter 2, 5, 10 og 15 år for at sikre sig at der ikke er sket skade på bestandene og at udviklingen er som ønsket. Det giver mulighed for at gribe ind med naturpleje og andre foranstaltninger om nødvendigt.**

Flagermus

Det fremgår af miljøvurderingsrapporten at der i september 2023 er lavet undersøgelser af flagermus ved lytning med passive detektorer. De fem flagermusarter som er registreret ved lytning inden for lokalplanområdet er brunflagermus, vandflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus og troldflagermus.

Der er ikke fundet nogen tegn på at flagermusene bruger de eksisterende bygninger på matrikel 1as og ik som raste- eller yngleområder. De eksisterende træer, vurderes heller ikke at have potentiale som raste- og yngleområde for flagermus i området, da de enten er unge eller uden forekomst af hulheder o. lign. Det vurderes derfor at realisering af lokalplanen og udbygningen af området ikke vil påvirke yngle- og rasteområder for flagermus

Vådområderne vurderes dog at være vigtigt fourageringsområde for flagermus, da undersøgelserne indikerer høj fourageringsaktivitet omkring vådområderne, især fra dværg og trolldflagermus. Med en bevarelse af disse vådområder og oparbejdelse af korridorer mellem vådområderne, vurderes det at lokalplanen ikke vil forringe området som fourageringslokalitet for flagermus.

Det fremgår af side 153 i lokalplanen at, "brunflagermus viser sig at være mere almindelig end normalt for Sjælland, og alle tre Pipistrellus-arter er ret almindelige. Det ekstremt store antal med fouragerende dværg- og trolldflagermus viser, at søen (og sandsynligvis de andre vådområder) er meget vigtige som fourageringsområder. Søen ser ud til at være meget vigtig som fourageringsområde for flagermus i hele sommerhalvåret. Aktiviteten hos arterne dværg- og trolldflagermus er meget høj, noget også brunflagermus viser. Det er svært at finde andre lokaliteter i Danmark, der har et tilsvarende højt aktivitetsniveau. Søen skal derfor karakteriseres som nationalt interessant. Desuden var der stor aktivitet af ubestemt musøre ved søen. Ved bevarelse af søen og vådområderne er det vigtigt at huske, at disse ikke er afgrænset af et åbent vandspejl. Hvis søen, mosen og engen på henholdsvis matrikel 1a, 1k og 1n bliver bevaret som § 3-naturområde, og korridorer oparbejdes mellem vådområderne, er der ikke behov for yderligere tiltag. Der er udført en efterårsundersøgelse af flagermus henover matrikel 1m i september 2023. Mosen og engen på matrikel 1m skal bevares som § 3-naturområde og korridorer oparbejdes mellem vådområderne."

Amphi Consult forslår derudover, at der opsættes 1 stk. lodret hul betonbygning på 2x2x4 m i dimension med indflytnings huller for oven og for neden der kan benyttes både til overvintrende og ynglende flagermus. Bygningen er rummelig indvendig, og der indrettes flagermuskasser øverst til at yngle i og nederst under jordniveau til overvintring. Temperatur ved overvintring bør tilstræbes at være ca. 3-8 grader og luftfugtighed over 90 procent. Et sådan betonbo kan erstattes af 1 stk. bo til overvintring bygges som gamle madjordhuler med kampesten og lægter og jord.

Amphi Consult foreslår videre, at i betragtning af § 3-søens status som nationalt interessant som fourageringsområde for flagermus, kan det være interessant at etablere en permanent og automatisk logstation ved søen, der kan registrere aktivitet løbende gennem sæsonen.

Endvidere foreslår de, at hvis vådområderne ændres for at imødekomme et bedre ynglested for padder, kan der med fordel udføres en konsekvensundersøgelse for at kortlægge, hvordan dette ændrer næringsgrundlaget for flagermus efter gennemførsel. Ændring af bundforhold og vegetation vil påvirke mængde og artssammensætning af insekter. En sådan efterundersøgelse vil være vigtig for at lære af de erfaringer, vi får fra dette projekt. Desuden vil udfordrings- og trusler kunne blive opdaget inden potentiel tilbagegang i flagermusbestande.

Fund af mange forskellige flagermusarter, samt den meget høje fourageringsaktivitet ved søen viser at området er et betydeligt levested for flagermus. Det er derfor meget vigtigt, at de af konsulenterne foreslåede tiltag gennemføres og at Hillerød Kommune sikrer, at der efterfølgende foretages overvågning, som kan dokumentere at flagermusbestandene fortsat trives i området efter bebyggelse og beboelse og at der er mulighed for om nødvendigt at justere eller øge indsatsen.

Sammenhæng i landskabet

Området som bebygges med Generationernes kvarter udgør i dag en grøn forbindelse mellem Salpetermosen, sø- og engområdet ved Favrholt (NOVO), Solrødgård Klima- og Miljøpark, Smørkilde Bakke, Store Hestehave og Brødskov. For en del arter kan der godt være en funktionel sammenhæng selv om området gennemskæres af store veje og mod syd også jernbane.

Der skal etableres en naturlig forbindelse med de to § 3-områder i byggefeltet til Salpetermosen, således at truede dyr har mulighed for spredning og for at få et samlet større leveområde, som bedre kan oppebære bestand af de tilstedeværende arter.

Det fremgår af miljøvurderingsrapporten at det er vigtigt at spredningskorridorer til Smørkildedefingeren og Salpetermosen bevares. Derfor rummer lokalplanen tiltag om paddepassager, som fortsat skal sikre spredningen mellem de § 3-beskyttede arealer på matrikel 1a og 1m og Smørkildedefingeren. Der skal etableres nord-sydgående paddetunneler, som skal sikre fortsat spredning af padder fra § 3 arealerne i lokalplanområdet til den sydlige grønne kile og § 3-områderne i erhvervsområdet.

Det er vigtigt, at der opretholdes ledelinjer (korridorer) i landskabet for flagermus. Disse kan bestå af levende hegn, vandløb, skovbryn eller lignende, som de kan benytte til at flyve til og fra fourageringsområder (se bilag i miljøvurderingsrapporten med markering af korridorer, der bør tilgodeses flagermus).

DN Hillerød finder det meget vigtigt at de foreslåede faunapassager og ledelinjer realiseres, samt at den overordnede sammenhæng i området bevares, så den understøtter en økologisk funktionel sammenhæng.

Afledning af næringsstoffer fra lokalplanområdet til Havelse Å og Roskilde Fjord

I Lokalplanen står der side 154: "Næringsstoffer Byudviklingen resulterer i en øget udledning af fosfor på 9,21-10,2 kg/år, og en nedsat udledning af kvælstof på -18,8 kg/år til Havelse Å og Roskilde Fjord."

Udsagnet er baseret på Miljørapportens beregninger, som DN mener er ukorrekte.

Miljørapporten 3.2.3. Vurdering af planens påvirkning

Side 84 står der: "Mængden af næringsstoffer, der er blevet afvasket fra lokalplanområdet ud fra eksisterende forhold sammenlignes med det forventede fremtidige bidrag fra udledningen af rensset regnvand."

Det er DN's opfattelse, at de foretagne sammenligninger og beregninger ikke i tager tilstrækkeligt hensyn til de eksisterende forhold inden for lokalplanområdet. Beregningerne refererer til mere gennemsnitlige forhold og en antagelse om "at Hillerød Kommune ikke vil meddele tilladelse til renseløsningen med emissioner ringere end BAT regnvandsbassiner", selv om der ikke etableres et BAT- våd- regnvandsbassin.

Beregningerne overvurderer derfor mængden af næringsstoffer, der udledes fra det eksisterende område, og undervurderer det fremtidige bidrag fra udledningen af opstuvet regnvand. Samlet betyder det, at merforureningen pga. lokalplanen ikke estimeres korrekt. Dette uddybes i det følgende.

Side 86 står der: "Fosfortabet fra dyrkede arealer estimeres til at være mellem 0,05-0,1 kg P/ha/år. Et ekstensivt drevet areal med permanent græs forventes at have en arealkoefficient i den lave ende, mens et intensivt drevet landbrugsareal forventes at have en arealkoefficient i den højere ende. Byudviklingsarealet har været ekstensivt drevet med permanent græs og afgræsning i flere år, inden det blev omdannet fra landbrugsjord."

Dette må betyde, at byudviklingsarealet i lokalplan 478 har en arealkoefficienten på 0,05 kg P/ha/år.

I mail fra Hillerød Kommune den 13. marts 2025 står der: "Landbrugsarealerne inden for lokalplanområdet, ejet af Hillerød kommune (matrikel 110), er en del af den tidligere statslige forsøgsgård. Hillerød Kommune overtog arealet tilbage i 1989, hvor det samme år blev lejet ud til kræmmermarked første gang. I perioden frem til i dag er der kun blevet slået græs på arealet.

Dette understøtter Miljørapportens konstatering af, at "Byudviklingsarealet har været ekstensivt drevet med permanent græs og afgræsning i flere år," hvilket berettiger anvendelsen af en arealkoefficient på 0,05 kg P/ha/år.

Side 87 står der: "Kvælstof fra vandmiljøet stammer fra både punktkilder og diffuse kilder. En væsentlig kilde til kvælstof er udvaskning fra dyrkede arealer. I kortlægning af landovervågningsoplandene 2022 (Aarhus Universitet, 2024), er der en oversigt over udvaskningen til vandmiljøet fra henholdsvis sandjordsoplande, lerjordsoplande og naturoplande. Udvasningen fra sandjordsoplande var 7 kg N/ha/år, udvaskningen fra lerjordsoplande var 13 kg N/ha/år og udvaskningen fra naturoplande var på 2-3 kg N/ha/år."

"Bidraget fra naturoplandene kan betragtes som baggrundsniveauet af kvælstofudvaskning. For at finde det bidrag der alene skyldes at arealet er dyrket, trækkes baggrundsniveauet fra udvaskningen fra de dyrkede oplande. Udvasningen af kvælstof fra de dyrkede arealer, estimeres derfor til at ligge i størrelsesordenen 4-11 kg N/ha/år (7 minus 3 til 13 minus 2 kg N/ha/år). Jordartskortet for lokalplanområdet viser, at de øverste jordlag er en blanding af moræner og tørvjord. Når der er lerjord, men arealet har været ekstensivt drevet, antages det at udvaskningen har været gennemsnitlig. Der regnes derfor med en arealkoefficient på 8 kg N/ha/år."

Tørvejord er næringsfattig, fordi den har et meget lavt indhold af kvælstof. Stort vandindhold, højtliggende grundvand og ringe dræning vil resultere i en langsom mineralisering og frigivelse af kvælstof. Udvasningen af kvælstof må derfor forventes at være lav. Derfor vil en gennemsnitlig arealkoefficient på 8 kg N/ha/år overestimere de specifikke forhold på byudviklingsarealet.

DN har i vedlagte notatet "Notat ang. merudledningen af kvælstof og fosfor fra oplande med få opdyrkede arealer og fra befæstede arealer via regnvandsbassiner" argumenteret for en

arealkoefficient på 4,14 kg N/ha/år for ekstensivt drevne arealer, under forudsætning af, at der ingen nedsivning er til grundvandet.

Når Hillerød Kommune udarbejder den endelige udgave af lokalplanen skal det "vurderes, ud fra terrænhældning og jordbundsforhold hvor meget regnvand der forventes ledt til recipient og hvor meget der forventes at nedsive til grundvandet." og dermed angive en mere specifik og retvisende arealkoefficient.

En mere retvisende men konservativ Tabel 76 vil derfor være følgende.

DN Tabel 76. Kvælstof- og fosformængden fra det eksisterende område får derfor følgende indhold:

Arealkoefficient Areal Eksisterende bidrag

Kg/ha/år Red hektar Kg/år

Kvælstof 4,14 20,9 86,5

Fosfor 0,05 20,9 1,05

Side 87 står der også: "Det forudsættes at Hillerød Kommune ikke vil meddele tilladelse til renseløsningen med emissioner ringere end BAT regnvandsbassiner. Våde regnvandsbassiner har en forventet gennemsnitlig udløbskoncentration på 0,09 mg TP/l og 1,2 mg TN/l (Vollertsen & et al, 2012).

Men side 83 står der: "Der bliver ikke etableret overløb fra området, i stedet vil vandet stuve op i landskabet ved ekstrem regn."

Der bliver således ikke etableret en egentlig rensning svarende til BAT- våde- regnvandsbassiner.

Der må derfor forventes højere udløbskoncentrationer end fra BAT- våde- regnvandsbassiner, hvilket betyder, at de i Figur 77 angivne udledningsmængder er underestimeret.

Figur 78 opsummerer "Opgørelsen over den samlede ændring i udledningen af næringsstoffer som følge af lokalplanen:

Denne opgørelse giver ikke et retvisende billede. DN har derfor opsummeret ændringen i udledningen af næringsstoffer som følge af lokalplanen i tabel "DN Figur 78"

DN Figur 78. DN's opgørelse over den samlede ændring af udledningen af næringsstoffer som følge af lokalplanen:

Status Plan Merbelastning

Kvælstof 86,5 kg 148,4 kg + 61,9 kg

Fosfor 1.05 kg 11,3 kg + 10,2 kg

Da mængderne i "Plan" er underestimeret, kan merbelastningen af recipienten rimeligvis være større end angivet i "DN Figur 78".

Lokalplanen vil således medføre en merbelastning af recipienterne mht. både kvælstof og fosfor.

Lokalplanen vil derfor være i strid med "Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter" §8 stk. 3, hvis der ikke samtidigt etableres kompenserende foranstaltninger, der neutraliserer merudledningen.

DN skal hermed opfordre Hillerød Kommune til at medtage de kompenserende foranstaltninger som en del af den endelig udgave af lokalplan 478.

På vegne af DN Hillerøds bestyrelse

Tine Nielsen Skafte, Eva Goldbech, Ulrik Ravnborg